

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Lisi
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrtletno: 1 šiling.

Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25

Pozamezna številka 10 grošev.

Leto V.

Dunaj, 8. julija 1925.

Št. 27.

Kmetijsko šolstvo.

Slovensko koroško ljudstvo je po pretežni večini kmečko ljudstvo. Poštena in pametna vlada bi morala gledati na to, da se ljudstvo izobrazbi in gospodarsko dvigne. Od izobrazbe je dandanes odvisno vse: sreča, blagostanje in obstoj naroda. A že stara Avstrija je bila nam koroškimi Slovencem posebno glede šol prava mačeha; vse naše prošnje in zahteve po slovenskih ljudskih šolah nam je kratkomalo na prav zviti način odbila, ni nam privoščila izobrazbe v maternem jeziku. Uredila je ljudsko šolstvo tako, da je služilo edino le germanizaciji. Naši otroci so izgubili vsako veselje do pouka in nadaljne izobrazbe. Mladina, ki ne stremi kvišku, se moralno pogubi, tako ljudstvo je obsojeno na smrt: in to je bil namen vsake koroške vlade. O kakšni strokovni slovenski kmetijski šoli še niti sanjati nismo smeli. In danes, ko živimo v takozvani svobodni republiki, mislil bi vsak pameten človek, da uživamo mi koroški Slovenci vse pravice, da je preskrbljeno vse, da se moremo izobraziti, a žal ni tako, prišli smo z dežja pod kap. Zaprli so nam še tisto malo število slovenskih šol, ki smo jih prej imeli, zbežat so morali slovenski učitelji in narediti prostor Kočevarjem.

Brez vsakega strokovnega pouka v maternem jeziku so danes tudi naši kmetje in mladeniči, ker niti vlada, še manj seveda naša deželna oblast se ne zganeta, da bi dobili slovenskega potovalnega učitelja za kmetijstvo. Sedanjemu deželnemu glavarju, kot nekdanjemu slovenskemu potovalnemu učitelju je pač znano, kako dobro so bila obiskovana njegova zborovanja, na katerih je predaval o strokovnih vprašanjih v slovenskem delu Koroške, kar je pač v dokaz, da je slovenski kmet ukažen. Da bi pa hodili poslušati na „gauverine“ shode različne češke ali poljske renegate ali pa Nemce iz rajha, ki predavajo v nerazumljivem jeziku, pač nihče ne more zameriti.

Za šolstvo izdaja dežela in država naravnost ogromne zneske; pravilno bi prav za prav bilo če bi Nemci svoje šole sami uzdrževali, ker so nemške in ker imajo edino oni korist od njih. Posebno kar se tiče kmetijskih šol v Licelhofu, Velikovcu in Volšbergu. Spominjamo se kako trpke, pa resnične besede so padale mesece januarja l. l. v deželnem zboru. Socijalist g. Gaggl je obširno govoril o imenovanih šolah. Povdarjal je, da te šole pridejo večinoma v poštev le za veleposestnike in srednje, premožne posestnike; malim posestnikom primanjkuje sredstev, da bi mogli pošiljati svoje fante v te šole. Tudi zasledujejo te šole nekak drugi cilj, one služijo politiki. Šolarji se vzgajajo za agitatorje „landbunda“. Uvrščajo jih v bojne organizacije in v šturmkompanije. Kmetje v Labodski dolini se bridko pritožujejo, da te šole odtujujejo mladeniče od družine in doma. Vedno pridigajo „einheitslistariji“ o miru, v resnici pa zastrupljajo mladino že v šolah in mladina nosi strup ven na deželo.

Največja šola je „Licelhof“. Ima svoje gospodarstvo, torej polje, travnike in gozd. Naravnost neverjetno, pa vendar resnično je, da porabi ta šola za 46 milijonov kurjave, to je 10 vagonov premoga. S to količino premoga bi lahko vzdrževala mala tovarna eno leto svoj

obrat. V taki šoli pa naj se uči mladina varčno gospodariti. Res smešno! Ker moramo plačevati davek vsi, je velika krivica, da se porabi denar tako neproduktivno. Vzor-gospodarstva naj se tako uredijo, da se bodo sama vzdrževala. Splošno imamo mi vtis, da so kmetijske šole veliko predrage, da ne prineejo kmetom zaželjenega uspeha in se vzdržujejo le, ker so nekak agitator — za „landbund“.

Brez dela.

Ali veš kaj se pravi biti brez dela. Nemški del stare Avstrije si je povečini v industriji služil svoj kruh, zdaj so se odjemalci izgubili. Ljudje, ki nimajo dela, sicer dobivajo od države podporo, preveliko za tiste, ki jo plačujejo, premalo za delavca, ker ob nji ne more živeti z družino.

Da se brezdelnosti odpomore, se je zadnji čas sprožila misel, naj se prosi Amerika, da sprejme 50.000 naših delavcev. Ako se to da doseči, dobro; načrt menda tudi naš jerob dr. Zimmermann priporoča. Delavci po so uprizorili svojo akcijo: njih listi poročajo, da so se dogovorili s svojimi boljševičskimi prijatelji v Rusiji, ter da majka Rusija svoje naročje na široko odpira. Rusi menda hočejo sprejeti 600 delavcev mož, 500 žensk in 100 otrok, vsega vkup 1200 ljudi, ki jim je ruska vlada volje dati zemlje v Orenburški guberniji. Reichsposla je na to prosila pojasnila izvedenca, ki so mu razmere znane. Leta piše dne 3. junija: „V Rusiji je toliko ljudi brez dela, kakor nikjer drugod. Za zemljišče, ki ga hoče dati delavcem, zahteva vlada ceno 55 milijard za 6000 oralov, na enega človeka pride pet oralov sveta, ki stanejo 4,4 milijonov. K temu pridejo še ogromni potni stroški. A to še ni vse! Orenburg je stepa; malo je tam vode, malo deža, vsako drugo leto se letina uniči. Po leti vročina do 45 stopinj R, pozimi moraz do 35 stopinj R! Ljudje so tam le pastirji, da pa se more ob pašnikih živeti, bi 1200 ljudi potrebovalo 50.000 oralov, ne pa 6000. Pred vojno so se tam najboljša zemljišča prodajala oral za 5 dolarjev, vlada pa zdaj zahteva 12,5 dolarjev. Zavajati delavce na tako pot je zločin, kajti tako še ni izkoriščal ljudi noben špekulant, kakor tu namerava boljševičska Rusija.“

Ako hočejo delavci delati na polju, bi bilo menda dela doma dovolj, ko zmirom čujemo in vidimo, kako na kmetih pomanjkuje delavnih rok. Ako imajo ti ljudje v rokah 55 milijard, naj ostanejo doma, se bo tudi tu našla pot do kruha in sicer cenejša in manj nevarna, seve brez resnega dela kruha biti ne more.

Nemščina in slovenščina kot posredovalna jezika.

(Vermittlungssprachen.)

Znanje jezikov, tudi najmanjšega, je dandanes bogastvo posebno za mladino, ker nihče ne ve, če ne bo ga pozneje v življenju nujno potreboval. To velja za nemški in v enaki mери tudi za slovenski jezik.

Te dni je bilo brati v nemških časopisih, da se je upeljalo v Bolgariji v vseh srednjih in visokih šolah poučevanje nemščine, češ „weil

sie in Mittel- und Südosteuropa in Wirtschaft, Handel und Verkehr die verbreitetste Vermittlungssprache ist“. Poglejmo si zadevo podrobneje. Nemščina je zares posredovalni jezik, ravno isto je pa tudi slovenščina. Kje ena, kje druga? Nemščina je posredovalni jezik, v konkurenci s francoščino vsaj najbolj razširjeni posredovalni jezik na Madžarskem, na Češkem, Švedskem in Norveškem pa v konkurenci z angleščino. V konkurenci s francoščino in italijanščino je nemščina posredovalni jezik v Jugoslaviji, Romuniji in v Bolgariji. V Turčiji in na Grškem pa že prevladuje francoščina nad nemščino. Še bolj izrazito je to v ostalem Orientu. To je resnično stanje nemščine kot posredovalnega jezika.

Pa tudi slovenščina je posredovalni jezik. Masaryk pravi: Slovanški jeziki so med seboj manj različni, so drug drugemu bolj podobni kakor romanski in germanski (nemški) jeziki. Priprosti ljudje se toliko kolikor razumejo, če govore različne slovanske jezike. Angleški jezikoslovec pravi v nemškem mesečniku: „Gewöhnliche, einfache Leute verstehen sich, wenn sie verschiedene slavische Sprachen sprechen. Nicht aber gebildete Leute, weil jede slavische Sprache die Neologismen, den kulturellen Sprachbedarf anders gebildet hat.“ Na primer: „Unabhängigkeit“ se pravi češko „nezavislost“, rusko „nezavisimost“ in slovensko „neodvisnost“ itd.

Ker ima slovenščina najmanj novih oblik, zato je tudi najbolj primerna in porabna za posredovalni jezik. To se je pokazalo pri avstrijskih Slovanih, ujetih v Rusiji, kjer so Slovenci najlažje in najprej se razumeli z Rusi.

Slovenščina je tedaj lahko v vseh slovanških državah posredovalni jezik: v Jugoslaviji, Bolgariji, na Češkem, Poljkem ter v ogromni evropski in azijski Rusiji. „Nimško je dro doró znač, brez te sovönje pa še marn'vat nče morš“. Kjer vlada nemščina, je vse preveč „kunštnih“ in študiranih ljudi, tam je težko h kruhu priti. Ni nemogoče, da bo lažje h kruhu priti tam, kjer je slovenščina posredovalni jezik, če more temu sploh kak jezik pomagati. Pametni ljudje bodo tedaj gledali na to, da se naučijo otroci ne samo nemški, temveč tudi slovenski! Maščevalo se bo nad teboj, če se ne učiš slovenski.

Dr. Karel Pečnik.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Na Dunaju je začasno vse polno kamisij, ki sklepajo trgovske pogodbe. Pogajanja se vodijo med Češkoslovaško in Avstrijo, Švico in Avstrijo, Jugoslavijo in Avstrijo. Zadnja pogajanja so vsemcem izredno neljuba. Ne morejo razumeti, zakaj sta si ti dve državi izbrali ravno Dunaj za ta pogajanja in ravno v času, ko so došli eksperti Društva narodov. Pravijo, da hoče Češkoslovaška ali vplivati na strokovnjake v svojem smislu ali pa izvesti proučavanje zase posebej. Tega se jim menda ni treba bati, ker Češkoslovaška itak predobro pozna naš gospodarski položaj, pač pa je čudno, da so prišli strokovnjaki iz oddaljenih dežel, ki gospodarskega položaja ne morejo poznati tako dobro kot sosedji. Strokovnjaka Rist in Layton s pomočniki sta že prispela na Du-

naj in začela takoj delati in sprejemati posete. Pri njih so se oglasili zastopniki delavskih zbornic, ki zahtevajo odpravo visokih carin za uvoz v sosedne države, ki uničujejo našo industrijo, odpravo posebnih carinskih ugodnosti napram Češkoslovaški in Italiji, ker naši industrijski izdelki posebno za Italijo ne pridejo toliko v poštev, nekatere industrijske panoge se celo v konkurenčnem boju z našo industrijo, in združitev z Nemčijo. Eksperti bodo sprejemali vse, ki imajo dati kako navodilo ali nasvet. — Naš proračun za julij: redni dohodki 76,26, izdatki 64,92, prebitok tedaj 11,34 milijonov šilingov. Od prebitka se porabi za investicije 7,57 in za primanjkljaj v tekočem računu 2,16, da ostane čistega prebitka 1,61 milijona šilingov. — Zadnji čas se je začelo razpravljati tudi o ukinitvi kontrole Društva narodov v jeseni. To pa vsled tega, ker je pokazala Avstrija menda dobre volje, izpolniti vse obveznosti. Vsem je znano, da požre kontrola težke milijarde na leto, ki bi se dale kje drugje boljše uporabiti, zato se za kontrolorjem nihče ne bo jokalo. — Na komunistični strani je opaziti živahno gibanje ne samo v mestih, temveč tudi na deželi. V Lincu so se opekli. Pretekli mesec pa se jih je peljalo 100 z avtom na Grünbach. Med potjo so ustavljali sasebne avtomobile, obmetavali potnike s kamenjem in jih zmerjali in ranili. Policija je napravila red.

Seipel govori. Naša republika igra zelo dvolično vlogo. Znano je, da skuša vsekdar, ko potrebuje inozemski kredit, spraviti razne države v bojazen pred združitvijo z Nemčijo. Tako je govoril dr. Seipel v Švici: „Svetovna vojna ni rešila niti enega evropskega problema. Princip narodnosti ne sme in ne more biti merodajen za določitev državnih mej. V Švici žive skupno življenje tri narodnosti na podlagi tradicij in gospodarske potrebe, dočim je avstro-ogrška nesmiselno razkosana iz gotovih vojnih, ekonomskih, strateških in političnih razlogov.“ Da žive v Švici tri narodnosti, vemo tudi mi, vemo pa tudi, da uživajo tam vse tri narodnosti jednake in iste pravice.

Nadalje je govoril dr. Seipel o zaščiti narodnih manjšin in povdarjal, ako se to vprašanje ne bo čim prej rešilo, se bo zopet vzbudila nacionalna zavest in današnja karta Evrope postane brezmiselnost. Dr. Seipel je bil dolgo časa takorekoč absoluten gospodar v naši republiki, mudil se je tudi na Koroškem, a prav nič se ni pobrigal, da bi rešil naše manjšinsko oprasanje. Ravno pod njegovo vlado in vlado njegove stranke nas zatirajo in preganjajo, da nimamo druge pravice, kakor da smemo plačevati ogromne davke. Najbolj pri sreču pa je dr. Seiplu nekdanji „Wirtschaftsgebiet“. Po njegovem mnenju bi bilo treba to gospodarsko celoto zopet vzpostaviti. Preveč industrije imamo, naši sosedje je nimajo. Radi tega je treba, da se nam vrne trg. Liga narodov bo morala to vpoštevati. — Po našem mnenju pa bodo morali Nemci naši avstrijski postati malo bolj pravični in pa bolj ponižni.

Jugoslavija. Oспорjene mandate Radičeve stranke je skupčina brez debate overovala. Sedaj se gre predvsem za usodo Stjepana Radiča, kar prihaja do izraza tudi pri pogajanjih radičevcev z radikali. Vsi ti poslanci so položili takoj prisego. — Ko so se začela oficijelna pogajanja med radikali in radičevci, so prišle na dan razne kombinacije. Tako se piše, da bi se sestavila samoradikalna vlada, ki bi rešila vprašanje Stjepana Radiča, ali pa bi ostala do jeseni na vladi vlada narodnega bloka; v poštev pride tudi vlada narodnega bloka in radičevcev in končno vlada radikalov in radičevcev. Najbolj verjetno je zadnje. Sporazum je kolikortoliko že gotov in se bo protokol podpisal že ta teden. Veliko vlogo pač igra usoda Stipice Radiča. Radičeva stranka je pristala na vse pogoje radikalov ter si vsled tega nakopala sovraštvo bloka narodnega sporazuma. Davidovič je zahteval pojasnila o pogajanjih. Hrvati prirejajo po celi Horvatski sestanke. Na vseh teh sestankih je bila odobrena nova politika radičevcev in pozdravljen sporazum. Na drugi strani pa se zopet slišijo glasovi, da hrvatski narod sporazuma ne odobrava vsled popuščanja, ki presaga program stranke.

Proti nemškemu zračnemu brodogradu. Veleposlaniška konferenca je izročila nemškemu

poslaniku v Parizi noto glede omejitev nemšk. vojnemu brodogradu. Vsa vojna letala so Nemčiji prepovedana. Med vojna letala se štejejo vsi aeroplani, ki imajo več ko 60 konjskih sil, dalje vsi aeroplani, ki morejo leteti brez pilota in ki imajo oklop ali pa so oboroženi. Letala ne smejo biti sposobna doseči višje višine od 4000 metrov. Največja dovoljena hitrost sme znašati 180 km na uro pri višini 2000 metrov. Zrakoplovi ne smejo imeti več ko 30.000 kubičnih metrov vsebine, če so trdega sistema, drugače le 25.000, odnosno 20.000. Ne dovoljuje se, da bi se izdelovala letala, ki morejo vzeti na krov večjo težo od 900 kilogramov, vštveši težo pilota. Vse zračne družbe morajo vsako četrtletje predložiti kontrolni komisiji popoln seznam pilotov in letal. Tudi je omejeno število pilotov. Nota veleposlaniške konference je vzbudila seveda v Nemčiji velikansko ogorčenje, ker je z njo vsak velik zračni promet onemogočen.

Kritičen dan francoske vlade. Dne 26. junija se je vršilo v francoskem parlamentu glasovanje za sprejem sanacijskega načrta finančnega ministra. Glasovanje za ta načrt je pomenilo tudi zaupnico za celo vlado, kajti pričakovalo se je, da bodo socialisti iztopili iz sedanjega vladne večine ter glasovali proti. Socialisti so postali hudi nasprotniki finančnega ministra Caillauxa, kateremu očitajo, da štiti francoski kapitalizem, ker noče pristati na njho načrt, da se izvede sanacija franc. državnega gospodarstva z oddajo premoženja. Tudi politika sedanje vlade v Maroku je povzročila nevoljo v vrstah socialistov. Zadnjega glasovanja za zaupnico finančnemu ministru so se socialisti vzdržali, izjavili pa so, da ostanejo zaenkrat še v kartelu levice ter bodo do nadaljnjega politiko sedanje vlade podpirali. S to izjavo je bila francoska vlada rešena preteče krize v bloku levice.

Zaupnica vladi generala Pangalosa. Grški parlament je izrekel s 185 glasovi proti 14 zaupnico vladi Pangalosa. Seja je bila mestoma zelo burna. Programni govor generala Pangalosa pa je poslušala zbornica z največjim zanimanjem in v popolni tišini. Program vlade Pangalosa je seveda lep, kakor so programi vseh vlad. Zanimavo je, da je vlada generala Pangalosa izjavila, da bo ta varovala parlamentarizem. Omeniti treba, da sta govorila proti vladi generala Pangalosa bivši minister-ski predsednik Pappanastasiu in general Kondilis. Njih izvajanja so naredila globok vtis, čeprav je zbornica odglasovala zaupnico vladi. Bajoneti imajo pač včasih še bolj zgovorne argumente. — Parlament je bil nato odgođen do 15. oktobra, ko mu bo predložena nova ustava.

Boljševizem in Kitajska. Rusija povsod razširja boljševiško propagando, kar seveda prizadetim vladam ni preveč ljubo. Tudi v Indiji ima veliko agitatorjev, ki delujejo proti Angliji. Angleška vlada je sovjetsko opozorila na nedopustnost te propagande, za kar pa se moskovská vlada prav malo zmeni. Vsled tega pride najbrž do prekinitve diplomatskih odnosov. — Japonska vlada je pozvala domov vse na Kitajskem bivačje japonske državljane. Ta ukrep se smatra za prvi korak k splošni mobilizaciji proti Kitajski.

DOMAČE NOVICE

Št. Jur na Vinogradih. (Izkopine.) Pred kratkim so na Važenbergu zopet izkopali dobro ohranjene keltske skelete izza rimske dobe. V kameniti grobnici, nekakem sarkofagu, komaj pol metra pod površjem, so odkrili troje okostij in sicer ene odrasle osebe in na vsaki strani po en manjši skelet, najbrže še nedorastlih. Zraven njih se je našlo tudi nekaj medenih okraskov, bronast prstan, nekaj fibul in bakren rimski novec (as) s podobo cesarja Konstantina, okrog katerega glave je napis „Constantinus Augustus“. Na drugi strani je genius z vencem v roki. Mrtveci so bili pokopani tako, da se gledali z obrazi proti solnčnemu vzhodu, kar je tipično za keltske grobove.

Vovbre (Toča). Dne 17. junija t. l. je divjala po Vovbrskih gorah, Huden kraju nad Vovbrami huda nevihta s točo, ki je uničila vso žetev,

ki je kazala ravno letos izredno lepo. Debela kot kurja jajca, je napravila tudi mnogo škode na oknih in strehah. V par minutah je bilo vse uničeno. Po hribih je odnesla voda zemljo v dolino in opustošila rodovitni svet za več let. S čim se naj kmet preživi in kako naj še plačuje ogromne davke! Nujna pomoč je tukaj zelo potrebna.

Št. Vid v Podjuni. (Nesreča.) Otroci so povsod tam, kjer jih ni treba in delajo to, kar bi ne smeli. Pri Topeju služi 14letni pastir Rupert Hornbogner, ki je 28. junija brskal po gospodarjevi omari in našel pod kupom obleke dinamične kapice za razstreljevanje kamenja. V svoji radovednosti je od navzočnosti več drugih otrok začel tolči s kamnom po kapici, ki je seveda razpočila. Odtrgala mu je dva prva člena na eni roki in drugo ranila. Poslan je bil v celovško bolnico. Drugim navzočim se nič ni pripetilo. Dogodek je razburil celo vas.

Št. Jakobv Rožu. (Zlata maša.) Preč. g. profesor in duhovni svetnik Janez Huter, ki bivajo pri šolskih sestrah v Narodni šoli, bodo v nedeljo 26. julija, ko obhajamo god cerkvene-ga patrona, darovali zlato sv. mašo. Ob 8. uri zjutraj jih bomo spremili iz Narodne šole v farno cerkev, kjer bo pridiga zlata sv. maša in pranganje.

Bajtiše. V Tabru pod Luznarjem je v torek 30. junija padel s ceste v graben dvovprežen voz, naložen s hlodi, last Humberka. En konj je ostal še nepoškodovan, drugi si je zlomil hrbetenico in so ga morali tam zaklati. Na tistem mestu se je zgodila že večkrat podobna nesreča. Cesta je tam res precej ozka in bi jo bilo treba zavarovati z ograjo ter malo razširiti. Navadno pa so vzrok nesreč tudi vozniki, ki sicer nalagajo konjem ogromno težo, pa so pri vožnji preveč lahkomišelnji in premalo pazljivi.

Gorenče. Minulo je prve pol leta in čas je, da tudi od nas prinese kako novico „Kor. Slov.“. Letos smo imeli zelo nereden šolski pouk, dolgo časa ni bilo šole, ker je učitelj odšel. Zdaj je prišel nov učitelj. Smrt nam je pobrala letos že osem oseb. V pondeljek po Beli nedelji smo pokopali Tišlarjevega očeta, Janeza Liendl. Bil je dober mizar, znal pa je popravljati tudi ure in druge stvari, da ni bilo treba nositi v mesto. Zato ga pogreša cela fara. Rad je bral „Kor. Slov.“, naj mu torej list s temi vrsticami postavi mal spomin. Zadnji dan maja je umrl Anton Mene, ki je zadnja leta že parkrat zaman iskal zdravja v bolnišnici. Par dni po njegovem pogrebu pa je nenadno umrl cestar in posestnik pd. Lipej. Bil je še na Menejevem pogrebu, čez par dni pa je že sam ležal na mrtvaškem odru. Odprta noč in dan so groba vrata, al dneva ne pove nebena pratka. Takoj za Lipejem pa so šli v večnost pd. Krevsova mati, Marija Čušnik. Dopolnili niso niti 50 let. Glasen jok se je razlegal po mirodvoru, ko so jih položili v grob. Bog naj bo vsem rajnim milostljiv sodnik. Ob prazniku presv. Srca Jezusovega pa so imeli g. pater Jos. Sečnik slovesno tridnevnicu. Mnogo ljudi se je udeležilo in prihajalo k lepim pridigam in k zakramentom. Lepa pobožnost je obrodila mnogo duševne sreče. Iskrena zahvala, g. misijonarju!

Borovnica. (Požar.) V nedeljo 28. junija popoldne je nenadoma začelo goret v skednju Helldorfovega posestva, ki je zgorel s hišo vred, ostala pa je lesena hiša in kapelica. To je zasluga pridnih gasilcev, posebno šmarješke požarne brambe. Inventar gozdarja Pscherniga so večinoma rešili. Kako je ogenj nastal, se še ne more dognati. — Mnogo se bere v časopisih o požarih. Kmetje, zavarujte se zoper ogenj zadosti visoko!

Bistrica na Zili. (Župnik Warmuth †.) Častiti gospod Janez Warmuth, ki so bili od leta 1898. pa do lani pri nas župnik, so v petek dne 26. junija mirno v Gospodu zaspali. Bili so rojen Zilan in sicer iz ugledne in premožne, pa tudi vrlo narodnozavedne Miklavove rodovine na Brdi. Rojeni so bili 1865. leta, maturirali so v Beljaku, posvečeni pa so bili v Celovcu 1892. Za kaplana, oziroma provizorja so bili na Prevaljah, na Dholici, v Gorjanah inv Piswegu. Baron Holenia, tedaj posestnik grada Wasserleonburg. jih je potem kot patron lepe

bistrške fare, slavnoznane metropole slovenske Ziljske doline, prezentiral za župnika na Bistrici. Vojni čas, z vsem stradanjem, pa tudi obrekovanjem, sumničanjem, špijonstvom in preganjanjem, pa je tudi njim ogrenil življenje in poklic ter oslabšal telo in um. Še hujše je prišlo med in po plebiscitu. Morali so 1923 v pokoj. Zadnjih šest mesecov so grozno trpeli. In ž njimi vred njih sestra Liza, zvesta njih postrežnica. Bridka smrt jim je bila tako le rešiteljica, vodnica v boljše življenje na onem svetu. Umrli so v novi lepi hiši, katero sta si lansko leto postavila z bratom zraven faroža. Pogreb v nedeljo 28. junija popoldne je bil jako ganljiv. Častiti gospod Anton Pelnar, dekanjski in duhovni svetnik, župnik v Št. Stefanu, rajnega sošolec, je jih ob asistenci osmih duhovnov-sosedov, pokopal pred vhodom farne cerkve. Govoril jim je tudi v slovo nagrobni govor, poln resnih navkov in opominov. Bistriški farani so se udeležili pogreba polnoštevilno, na čelu jim gospod župan z občinskim odborom, požarna bramba in učiteljstvo s šolarji. Tudi iz sosednih župnij je bilo mnogo udeležencev. Novi, veličastni zvonovi pa so žalostno valili svoje glasove po vsej dolini ter oznanjali na vse štiri strani sveta tragično usodo slovenskega župnika v tužnem Gorotanu. N. p. v m.!

DRUŠTVENI VESTNIK

Št. Jakob v Rožu. (Igra.) Deklice sirotišnice bodo s sodelovanjem Marijne družbe priredile 9., 15. in 16. avgusta ob 3 uri popoldne v Društveni dvorani igro „Izgubljeni raj“.

Št. Primož v Podjuni. (Naša kri.) V nedeljo, dne 28. junija je tukašnje izobraževalno društvo „Danica“ uprizorilo lepo in za koroške razmere zelo primerno igro „Naša kri“. Snov igre je vzeta iz časa zasedbe slovenskih pokrajin po Francozih, ki so l. 1809 ustanovili iz Kranjske, južne Štajerske, južne Koroške in Primorske Francosko pokrajino Ilirijo. Slovenci so se pokorili novi vladi, ki je bila v kulturnem oziru zelo naklonjena prebivalcem, medtem pa morali oddajati Napoleonovi vojski denarje, vozove, živino, polske pridelke in vojake. Fantje pa niso šli v tujo vojsko, temveč so se rajši skrivali kot kontrabantarji po gozdovih in gorah ter se tako izgonili vojaški sukni. L. 1813. se je Napoleonova vojska umaknila iz naših pokrajin, ki so prišle potem zopet pod avstrijsko oblast. — Igralci so igro razumeli in svoje vloge nad vse dobro rešili. Posebno sta se odlikovala francoski častnik Renard in župan (mêr). Štefanu, vodji kontrabantarjev, je manjkalo malo živahnosti in merova hči Jerica je skrivala nekoliko svoje čustvo, kar je višek igre — prizor, v katerem obljubi Renardu svojo zvestoto — nekoliko kvarilo. — Upamo, da nam bo „Danica“ kmalu zopet nudila tak duševni užitek ter pokazala, da se z vztrajnim delom dosežejo lepi uspehi.

GOSPODARSKI VESTNIK

Mlekarstvo v Avstriji. Kakor poročajo dunajski listi, namerava poljedelsko ministerstvo znatno zvišati kredite za podporo mlekarstvu. Kredit za leto 1925 je znašal 36 tisoč šilingov, kar je bilo za tako važno gospodarsko panogo odločno premalo. Predvsem je treba opozoriti, da tvori vrednost celokupne letne produkcije mleka približno 580 milijonov šilingov, upoštevajoč, da se je naštelo lani 75.000 krav. Če bi se donosnost dvignila, bi iz tega rezultirali veliki dohodki in bi uvoz odpadel. Tako pa je bila vrednost uvoza mleka, kondenziranega mleka, masla in sira lani 41 milijonov šilingov, v letu 1923 pa 31 milijonov šilingov. Položaj je sedaj tak, da se je n. pr. na Dunaju pojavilo že preveč svežega mleka. Uvoz nameravajo v povzdigo domačega mlekarstva še bolj zmanjšati.

Padec lire. Italija je siromašna država, da tečaj lire ni bil primeren njenemu gospodarskemu položaju. Lira, ki je že pred leti padla zelo nizko, si je opomogla in precej dolgo vzdržala na gotovi višini; na Dunaju je notirala poprečno 30 grošev. Zadnje tedne pa je začela nenadoma hitro padati, da obstoja bojazen.

da ni več rešitve za njo, ker jo mečlje vse od sebe. Vse prodaja liro in drvi za tujo valuto, celo podeželsko ljudstvo, kar znači, da je zaupanje v njo popolnoma izgnilo. Vzroki padca leže v tom, ker mora Italija preveč uvažati, ker so izdatki za vojsko in vojaške nabave prevelike — vlada namreč vzdržuje drag aparat fašistovske milice — in ker se je natisnilo preveč papirnatega denarja. Poleg tega je na liro pritiskala tudi težka industrija, ker ji fašistovska vlada ni naklonjena, in špekulanti. Fašisti groze, da bode špekulante strogo kaznovali. Sam Mussolini hoče rešiti liro, in če se mu to ne posreči, bo njegov položaj omajan. 2. t. m. je notirala lira na dunajski borzi 24 grošev in v Curihu 17,35. Vsled padca lire so močno prizadeti tudi naši lesni trgovci, ki dobavljajo les Italijanom.

Cene na mariborskem trgu. Pripeljalo se je okoli 50 vozov krompirja, zelenjave in pa črešenj, 1 mernik lanskega krompirja je stal 11 do 12,50 D. letošnjega 15 D. Salata je postala cenejša; glavnata 1 do 1,50 D, brazilianska 1,50 do 3 D komad. Stročji grah se je prodajal po 5 D, čebula 4 do 5 D za kg, olivno olje 26 do 28 D za liter. Mleku je še vedno visoka cena, po 3 do 3,50 D za liter. Črešnje so stale 2 do 8 D za kg, ozir. 1,50 do 2,50 D za liter. Jajca po 1 do 1,25 D za komad. Jagode so se pocenile, 6 do 8 D za liter.

Cene živil v Celovcu. Zelje 60—70 g, glavnata solata 40—60 g, endivija 40—60 g, zelen fižol 60 g, čebula 70 g, špinača 40—60 g, letošnji krompir 60—80 g, črešnje 0,80—1,40 Š, jagode 0,90—1,20 Š, črnice 50—60 g, mleko (liter) 44—46 g, sladka smetana 2,40—2,80 Š, kislja smetana 2,80—3,20 Š, čajno maslo 6.—do 6,80 Š, maslo za kuho 5,20—6 Š, skuša 1,40 do 1,80 Š, kokoši žive 3 Š, mrtve 3,50 Š, race 3,50—4 Š, gosi 3,80—4,50 Š. Jajce 13—15 g komad.

Velikovški trg, 1. VII. Pri srednji udeležbi se je temu primerno trgovalo. Cene: voli 1,10—1,40, molzne krave 1,20—1,40, breje telice 1,10—1,30, teleta 1,70—1,90, svinje 2,00—2,30, ovel 0,50—0,90 šilingov za kilogram žive teže. Konji 400 do 1200 šilingov komad.

Borza. Dunaj 6. julija: Dinar 1,232, nemška marka 16,815, franc. frank 3,372, švic. frank, 13,770, čehoslov. krona 2099, lira 2675, dolar 70.600 avstr. kron.

NAŠE KNJIGE

J. S. Baar, **Križev pot.** Roman češkega duhovnika. Prevedel Vojteh Hybášek. Mohorjeve knjižnice 4. zvezek. Prevalje, 1925. Str. 152. Cena za ude Družbe sv. Mohorja broš. Din 14,20, vez. Din 21,50, za neude broš. Din 18,90, vez. Din 28,70. Le škodovali bi tej knjigi, če bi hoteli njeno vsebino pripovedovati in opisati križev pot, ki ga Golobov Jurij prehodi za Mojstrom po vseh postajah od gimnazijske mature do groba. Zato samo nekaj opomb. Pravilneje bi se naslov knjige glasil: Roman duhovnika, brez „češkega“, kajti vekomaj je res, da je življenje vsakega v estnega duhovnika križev pot. Da pa mora premnogi zadeti izredno težek križ, nam dokazuje ta povest, ki je resnična zgodba trpinova in ki jih bo morda čez dalje več. Ljudje pa tega nočejo videti in verjeti; ali jih ne slišimo, da prečesto govore o duhovniku isto kakor Čehi: „Pomagal boš staršem, preskrbljen boš... Ali se ne godi duhovnikom najbolje? Spoštovan boš in češčen, do smrti se boš imel dobro; ne boš vedel, kaj je beda in pomanjkanje; čaka te mirno in brezskrbno življenje...“ Zašto je zelo prav, da spoznajo vsaj deloma resnico, ki je boljša od zmot, in sodijo po pravici, ki je boljša od krivice, ko spremljajo duhovnika na njegovem potu, polnem duhovnih bojov, duhovne zapuščenosti, bridkega razočaranja, nevidnih žrtev, hotelega neumevanja pri sobratih in ljudeh, brezsrčnih žalitev, pa tudi bede in pomanjkanja, in vidijo, kaj je delež duhovnikov, ko je enkrat „preskrbljen“. Pa še to: posamezna poglavja so „postaje“, dnevi, ko je trpljenje najgorje. Torej so vmes tudi dnevi duhovnega veselja; saj bi sicer bilo duhovnikovo življenje nepretrgana in neznosna muka. Mohorjeva družba

je s tem (4.) zvezkom svoje knjižnice napravila resnici in pravici dobro uslugo.

Plebanus Joannes (Vikar Janez). Spisal dr. Ivan Pregelj. II. pregledana izdaja. Založilo in natisnilo Tiskovno društvo v Kranju. Cena 25.— Din. Ta knjiga je bila napovedana že za Veliko noč, a tedaj ni mogla iziti radi različnih zaprek. Priporočajo jo sledeča dejstva: prvič že ime pisateljevo samo, ki se je Slovincem posebno prikupilo s prekrasno povestjo „Peter Pavel Glavar“. Kdor se je radoval čitajoč to zanimavo zgodbo, pa še ni bral „Vikarja Janeza“, naj seže po njem; mnogoteren in lep užitek bo imel, ako bo čital s pametjo in premišljevanjem in ne bo mu žal malega zneska za to knjigo. — Ko je „Plebanus Joannes“ izšel prvič, je izval mnogo nasprotovanja in ostre, a ne po vsem pravične sodbe. Ker število izvodov prve izdaje ni več veliko, bodo radi segli ljubitelji lepe knjige po drugi izdaji, zlasti zato, ker so v nji poslovenjene vse besede in stavki, ki so prej motili manj izobražene čitatelje. Če povemo še to, da sa ameriški Slovenci nedavno ponatisnili prvo izdajo, kar je znamenje, kako so visoko cenili to knjigo, menimo, da je to dovolj veliko priporočilo za drugo izdajo. Torej segajte pridno po njej. Naroča se pri Tiskovnem društvu v Kranju ali pri vseh knjigarnah.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Vodjo upornih Kurdov in 29 voditeljev je turško vojno sodišče obsodilo na smrt. — V reki Glini je poginilo veliko rib. Vzrok je zastrupljenje ali kuga. — Zadnji teden v juniju je na več krajih padala toča, ki je napravila veliko škode. — Dne 27. junija je potres v okolici Velike Kaniže na Madžarskem porušil več dimnikov in poškodoval več hiš. — Od srede maja do srede junija je indeks cen na debelo poskočil za 1,5% na 202 odstotka. — V nekem gledališču v Kansas City v Ameriki je izbruhnil požar. Ker se je nahajala pod gledališčem trgovina smodnika, je prišlo do velike eksplozije. Gledališki oder je zletel v zrak, 40 oseb je mrtvih. — V kratkem se izseli 600 Avstrajcev (kmetovalcev) z družinami vred v Rusijo. Pri Orenburgu so dobili zemljišča. Seboj vzamejo zdravnika, zdravnico, zobotehniko in babico. — V mestu Vrača na Bolgarskem je bil umorjen pristaš zemljoradnikov general Popolov. S smrtnimi obsodbami se nadaljuje. — V Beljaku je treba plačati od vsakega psa 20 šilingov davka na leto, v najbližji okolici 15, na deželi po 10 šilingov. — Tajfun je na Filipinih ubil 27 oseb, razdejal več tisoč hiš in opustošil veliko število plantaž. — V Stockholmu je pogorelo gledališče. — Amerikanci bodo dali Madžarski 10 milijonov dolarjev posojila. — V Gesäuse pri Admontu so je zašlo 7 turistov in zmrznilo. — Amerika zahteva od Romunske plačilo povojnih dolgov. — Na Maroškem napada Abd-el-Krim, pa nima uspehov. Njegove izgube so velike. — Glede spornih vprašanj na Kitajskem misli posredovati Amerika in sklicati konferenco v Kanton. — Leta 1923 je šlo v Nemčiji 13.288 oseb prostovoljno v smrt. — Vsled razširjenja spolnih boleznij je novosadski župan odredil, da se nobena služkinja po deseti uri brez spremstva na sme pokazati na ulici. — V Rusiji je 900.000 brezposelnih, ki stanejo državo 6 milijonov rubljev. — Papež bo govoril v radio. — Podpiranih brezposelnih je bilo na Koroškem 26. junija 1304.

Potres v Ameriki. Dne 28. in 29. junija je bil v zapadnih pokrajinah Združenih ameriških držav katastrofalen potres. V Santi Barbari so porušene vse velike palače, pa tudi katoliška cerkev. Težko prizadete so države Montani, Itahi, Washington in Wyoming. Škoda znaša okoli 20 milijonov. Več ljudi je mrtvih in mnogo težko ranjenih. Vodovodi so popolnoma uničeni. Ceste so razorane, telefonske zveze pretrgane.

Velike poplave v Galiciji. V Galiciji je večtedensko deževje povzročilo velike poplave. Visla in vsi njeni pritoki so stopili z bregov. Tudi Dnjestr je poplavlil obsežna ozemlja. Mnogi mostovi so podrli. Iz mnogih vasi so morali prebivalci pobegniti pred poplavo. V vzhodni Galiciji je poplava zahtevala mnogo-

številne človeške žrtve. V Jambolu je voda odnesla most v trenutku, ko je šlo preko njega 15 otrok. Vsi otroci so utonili. V Bistrici je utonilo med vojaškimi vajami 5 topničarjev. Železniški promet v vzhodni Galiciji je na mnogih mestih prekinjen. Proga Stanislav-Stryj je porušena. V mestecu Rozniatovo je porušeni okoli 100 hiš in v Mali Poljski je 300.000 družin brez strehe. Sedanja poplava je večja, kakor pa je bila poplava leta 1903 v Mali Poljski, ki je povzročila za 22 milijonov zlatih kron škode.

Nova skladdkorna rastlina. V velikihpuščavah paragvajske republike raste rastlina, ki vsebuje sladkorno nov do 100% slajšo kot je običajni sladkor. Sedaj raziskujejo znanstveni instituti to rastlino, da ugotove, ali ni uporabna za človeško prehrano. Rastlina spada v vrsto halianthusov in je torej bližnja sorodnica naše solnčnice. Njena sladkoba pa ni sladkor, marveč neka vrsta glikozida. Peresa te rastline sušijo prebivalci Paragvaja ter jih nato zdrobljene uporabljajo za posladkorjenje jedi. Tudi topijo ta peresa v vodi in jih nato destilirajo. Iz destilata izdelujejo prav odlični liker. Če se preiskave zaključijo s pozitivnim uspehom, potem ta rastlina v bodoče prav lahko služi sladkornobolnim ljudem kot nadomestilo za sladkor. Rastlini porežejo vsako leto stebila, ki nato vnovič poganja iz korenin.

Uničujoča sodba kritike Brandesa o nemškem slovstvu. Sloviti danski kritik Brandes se je nahajal na Dunaju, kjer je imel javno predavanje. Dopisnikom listov je povedal svoja naziranja o različnih sodobnih vprašanjih. Na stavljeno vprašanje, kaj misli in sodi o sodobnem nemškem slovstvu, je Brandes odgovoril: „Sodobna nemški literatura je tako abstraktna, da jo ne razumem, niti razumeti morem. Ne gre mi v glavo, da se ukvarjajo odrasli ljudje s takimi rečmi. Jaj sem mislil in pisal tako, ko mi je bilo sedemnajst ali osemnajst let. Čim bolj nemško ljudstvo trpi, tembolj se oddaljuje od realnosti in sanjari o poboljšanju sveta. To poboljšanje pa vselej izostane. O Francozih mislim čisto drugače. Vsak dan prejmem kakšno literarno stvar, večkrat slabo nego dobro sicer, toda reči moram, da imajo francoski proizvodi vsaj nekaj dobrega na sebi: pisatelji vedo, kaj hočejo.“

Tri kilometre dolg most. Izročen je prometu železniški most preko Amura poleg Habarovska, ki so ga podrli Japonci l. 1920. Most je največji v Rusiji in je dolg skoro tri kilometre.

Pivo v prepariranih praških. Kakor uporabljamo danes različne preparate in surogate živil, med temi znani preparat za juho, tako poročajo iz Münchena, da je tamkaj iznašel neki kemik preparat piva. Mal prašek te iznajdbe zadošča, da izkipi v kozarcu čiste vode in da se izpremeni v pravo sveže pivo. Srečni iznajditelj pa obenem objavlja v časopisih, da svoje iznajdbe ne bo uporabljal v Nemčiji, marveč da bo praške prepariranega piva izvažal v Afriko.

Ali je zdravo spati v hlevu? Tudi v Švici na deželi spijo ljudje radi v hlevu, kakor pri nas. Pravijo, da je zdravo spati v hlevu in da je posebno priporočljivo v kravjih hlevih spanje ljudem, ki imajo slaba pljuča. Neki zdravniški strokovnjak pa prihaja po svojem dolgem opazovanju ljudi, ki spe v hlevih, do zaključka, da je spanje v hlevih škodljivo. Strokovnjak je natančno preiskal najmanjše dele iz hlevnega zraka potom mikroskopa in je uvidel, da zrak v hlevu, ako se dolgo vdihava, zelo škoduje. V zraku v hlevih je polno malih delov prahu, živalske dlake in mladih delov kože, pa tudi mičkanih živalic, kar človek sprejema v sebe in kar udere v njegovo telo ter se prime pljuč ali las in kože človeka. Ljudje, ki spe v hlevih, dobijo na glavi lišaj in lasje jim izpadajo.

Zlato polje v Sibiriji. Ob rečici Aldani, ki se izteka v Leno v Sibiriji, so odkrili ogromna najdišča zlata. Zlate poljane se razprostirajo v obsegu 500 km². Zlato se nahaja v peščenih

naplavinah, do katerih se prodre s odkopavanjem vrhnje zemeljske plasti, ki je samo 2 m debela. Vest o zlatih poljih zje povzročila v celi Rusiji pravo paniko med ljudstvom, enako kot svojčas najdišča zlata v Avstraliji in Ameriki. V Sibiriji in evropski Rusiji je nastalo pravo preseljevanje narodov, dasi je do mesta, kjer se zlata polja nahajajo, silno težko dospeti skozi sibirske pragozde. Vendar se je naselilo ob zgoraj imenovani rečici že nad 7000 ljudi.

Izlet na Stol.

„Prid' vrh planin, nižave sin! Tako vabi človeka tisti, ki preživi večji del svojega življenja med divjimi gorami, svoje bivališče postavljeno na planinski pašnik ali drug s travo pokrit gorski pas. Še bolj pa vabi turist, ki je po večurni, trudopolni hoji do vrha gore ter občuduje čudovito lepoto narave.“

Naša Koroška dežela je z naravnimi lepotami zelo bogato obdarjena. Na severu se vleče veriga goških grebenov Visokih in Malih Tur s svojim mogočnim, z večnim snegom in ledom pokritim Velikim Klekom, na zapadu se dvigajo Dolomite, na vzhodu skoro do vrha poraščena Svinška planina in Golica, na jugu pa stojijo kot zvesti čuvaji mogočni vrhovi Karavank ter vzhodno od njih Kamniške Alpe.

Sredi Karavank se dviga 2231 m nad morjem Visoki Stol, ki je obenem tudi najvišja točka celega pogorja. Četudi izgleda od daleč kot nepremagljiv velikan, je vendar lahko dostopen. V štirih urah se dospe do Bisrice v Rožu skozi Medvedji dol, kjer obdaja potnika na obeh straneh romantično skalovje, s gozdom poraščeni hribi in holmi, pokriti s polji in trivniki, ki nudijo borno hrano gorskemu kmetu, kjer skakljajo nasproti bistri valova potoka Suhe, do na Mačarski planini ležeče Celovške koč. Prijazen dunajski gostilničar postreže z dobro hrano in pijačo ter ležiščem telesnim potrebam potnika. Prednost imajo seveda člani nemškega in avstrijskega planinskega društva, ki je koč postavilo.

Na vse zgodaj zjutraj zapustimo koč in krenemo proti jugu ter smo v četr uri že na stezi, ki se vleče po strmih, s kamenjem posutem pobočju do Belšičnega prelaza, ki je med Belšico in Malim Stolom. Okrog in okrog so same pečine in skalovje, vse belo, nikjer kakega grma ali trave. Po dveurni hoji med skalami in po drobnem kamenju po označeni poti dospemo na vrh.

Tu se odpre našim očem na vse strani širok razgled: Beljak, Celovec z Vrbskim jezerom, bele cerkvice, da cel Rož leži pred blešče bele cerkvice, da cel Rož leži pred nami kot v panorami. Na zapadu pa se dviga mogočno triglavsko pogorje, na jugu se razprostirajo šahovemu polju podobna polja divne Gorenjske s svojim biserom — Blejskim jezerom. Kakor bela črta, se vidi v daljavi Ljubljana, zavita v sivo meglo. Proti vzhodu ovirata nekoliko razgled Vrtača in Zelenica, med obema pa kaže Grintovec svoje ostre robove. Obzorje, krvavorudečo od jutranje zarje, nam nannanja skorajšni solnčni vzhod. Polagoma se dviga izza gorskih vrhov velika, z rdečim in modrim pasom obdana krogla, dokler se ne pokaže cela in plava mogočno po modrini nebeškega svoda. Ko smo si ogledali divni solnčni vzhod ter lepoto pred nami ležeče narave, krenemo v Prešernovo koč, kjer se nam postreže tudi z dobrim jugoslovanskim vinom. Zabeležimo svoja imena v spominsko knjigo in krenemo nazaj ali na Celovško koč ali pa mimo Belšice po Štincih v Poden, ali pa po gorskem grebenu naprej proti zapadu. O tem se pa sklepa šele potem, ko se je človek zadosti navžil gorskega zraka ter si vtisnil v spomin lepoto zemskega raja. P.

Za tiskovni sklad so darovali: Hranilnica in posojilnica v Dobrli vasi 20; neimenovan Slovenec iz Celovca 9; neimenovan 15; neimenovan iz Medgorij 2; Tone Sloki, Celovec, 2; Winkler Josef, Borovlje, 5 šilingov. Neimenovana, Rute, 30; J. St. pri Celovcu 50 grošev. Darovalcem najlepša hvala.

Tovarniška zaloga usnja Julijus Blass Celovec, Novi trg štev. 4

ima v zalogi vse kožne izdelke ter kupuje in prevzema v delo sirove kože.

Proda se srednje posestvo

obstoječe iz stanovanjskega in gospodarskega poslopja, sadnega vrta, približno 8 birnov posestva, 3 oralov travnikov in 4 oralov gozda v Spodni venci, občina Bilčovs. Cena po dogovoru. — Pojasnila daje: **Jožef Rajhman na Mosčenci, pošta Bistrica v Rožu (Feistritz i. R.)**

Lepa priložnost

za stalno bivanje se nudi samostojni ženski (vdovi z malo pokojnino), ki dobi prosto stanovanje in ako hoče tudi nekaj polja brezplačno za lastno uporabo, pri malem posestniku vdovcu brez otrok blizu Celovca. Ista mora biti mirna, poštena in zvesta Slovenka brez otrok.

Več se izve v upravnistvu lista.

Mlin in parna žaga

v Sloveniji, pri trgu in živahni veliki prometni cesti, 15 minut od južnega kolodvora, 46 do 50 konjskih sil, lastna električna razsvetljava, mlin na stalni vodi, se vsled družinskih o razmer s posestvom vred o

proda za 800.000 dinarjev

Natančnejše se poizve v upravi lista

Vabilo

na

Pevski koncert

in igro

Moč uniforme

kar priredi pevsko društvo „Gorotan“ skupno s Slov. kat. izobraževalnim društvom v Šmihelu

**v nedeljo dne 12. julija
ob 3. uri popoldn
pri Šercaju v Šmihelu.**

⊗

101

Imenovana društva vabita prijatelje in znance od blizu in daleč.

ODER, dobro ohranjen, se prodaja.

Cena po dogovoru.

102

Prodaja Izobraževalno društvo Dobrli vas.

Inserirajte v Koroškem Slovencu!